

VAASAN SETLEMENTTI

Toimintakertomus

20

22

Synttärät Arkipajassa

Lukuhetki Hopearannassa

Tuolijumppaa Vestiksessä

Tyttöyön ryhmä Ristinummella

Chillailua Vestiksessä

Orion-ryhmä seikkailee

Taitaiden yö 11.8.2022

Ristinummi-päivä Kyläkeskuksessa 3.9.2022

Kirsin palsta

Toiminnanjohtajan tervehdys

Yhdistystoiminta on uuden edessä

Haastavien vuosien keskellä yhdistystoiminta etsii uutta muotoa ja toimintakulttuuria. Hyvinvointialueiden perustaminen sekä sosiaali- ja terveystoimen siirtyminen pois kunnilta ovat aiheuttaneet uudelehenjärjestäytymistä myös yhdistyskentällä. Huoli yhdistysavustusten jatkuvuudesta on saanut eri tahot toimimaan tehokkaammin yhdessä ja sen myötä myös Vaasan Setlementti on löytänyt uusia ja raikkaita toimintatapoja. "Yhteistyössä on voimaa" - lause on saanut aivan uuden merkityksen. Nyt yhteistyötä edellytetään myös rahoittajien taholta, koska se laajentaa vähäisten resurssien tehokkaampaa käyttöä.

Vuoden 2022 kesäkuussa astuivat voimaan uudet ostopalvelusopimukset Hyvinvointikuntayhtymän kanssa. Asumispalveluiden asiakkaaksi voi tästä eteenpäin tulla koko Pohjanmaan alueelta, ja se on tuonut mukanaan uusia haasteita asiakasprosessien osalta.

Vaasan Setlementin merkittävä panostus alueen hyvinvointiin oli Setlementti Vestiksen uuden rakennuksen valmistuminen. Uusi talo toi mukanaan mahdollisuuden lisätä erilaista toiminta-

taa; seniori- ja perhetyön eri ryhmät. Ilta-Vestikset ovat saavuttaneet erityisen suosion alueen asukkaiden parissa. Uudessa talossa on jatkanut tuttuun tapaan ruotsinkielinen Eftis-toiminta.

Setlementin työllistämispalveluissa oli vuonna 2022 kaksi eri hanketta; pitkäaikaistyöttömille suunnattu URA-palvelut ja osatyökykyisen työllistämistä edistävä hanke, Urapolku-Karriärstigen. Hankkeet saavuttivat niille asetetut työllistymistavoitteensa eli yhteensä 142 henkilöä löysi hankkeissa tehdyn asiakastyön avulla ratkaisuksi joko työn, koulutuksen, yrittäjyyden tai muun työllistämistä edistävän palvelun. Urapolku-hanke järjesti pilottikokeiluna yhdessä SPR:n kanssa MiniRekry-Messut, jotka mainittiin erityisenä työllisyyttä edistävänä toimenpiteenä monissa eri julkaisuissa. Setlementin yksilömuotoinen kuntouttava työtoiminta päättyi toukokuussa asiakkaiden vähyyden vuoksi.

Perhetyössä vuosi oli toiminnantäyteinen. Perhetyö tuki monipuolisesti vaasalaisien perheiden hyvinvointia, tarjosi vahvaa ja erityistä vertaistukea sekä

vastasi kentältä nousseisiin tarpeisiin. Perhetyössä oli avoimina ryhminä Tyttö- ja Poikatyön ryhmät, Taimitarhan eri ryhmät sekä kohdennettuna työtä Arkipajan ryhmät äideille ja heidän alle kouluikäisille lapsilleen. Iltatoiminnan tarve on kasvanut vanhempien siirtyessä työelämään nopeammin. Yhteistyötä on tehty erityisesti Vaasan kaupungin, seurakunnan ja Mannerheimin lastensuojeluliiton kanssa.

Hopearannassa panostettiin erityisesti asukkaiden virkistystoimintaan hiljaisen koronavuosien jälkeen. Moni ulkopuolinen esiintyjä kävi ilahduttamassa Hopearannan asukkaita, ja muutama asukas koki elämyksen päästessään Messareiden konserttiin Vaasan Sähkö Areenalle.

Kultanummessa asukasvaihtuvuus oli viime vuonna tavanomaista suurempaa. Kultanummi sai uuden ostopalvelusopimuksen 1.6.22, jonka mukaisesti henkilökunnan työnkuvia ja palkkoja päivitettiin. Kiinteistössä tehtiin isoja remontteja ja korjauksia.

Kyläkeskuksen henkilökunta on järjestänyt monipuolista ulkona tapahtuvaa toimintaa, mm. Metsämieli-

li-retkiä. Metsämieli-menetelmä yhdistää luonnon terveysvaikutukset mielentaitoja vahvistaviin harjoituksiin. Vaasan kaupungin kanssa yhteistyössä rakennettiin Kyläkeskuksen takapihalle viljelylaatikopuutarha, joka saavutti suuren suosion osallistujien kesken. Ukrainalaisille maahantulijoille järjestettiin Suomi sanoo tervetuloa –kielikoulutusta.

Setlementtikeskus tarjosi noin 200 Vaasan seudun asukkaalle mahdollisuuden virkistyä, kehittää taitojaan ja tutustua uusiin ihmisiin Setlementin maksuttomissa harrastuskerhoissa. Koronavuosien jälkeen toimintaan tuli uusia ihmisiä, ja työikäisiä varten perustettiin yksi uusi, iltapäivä-aikaan kokoontuva kerho, Harrastajamaalarit. Vaasan Setlementti järjesti harrastustoimintaa myös Vähänkyrön senioriolkkarissa.

Vuosi 2022 oli ilahduttava vapaaehtoistoiminnan kannalta: saimme Setlementtikeskukseen kolme uutta vapaaehtoistoimijaa. 38 ihmistä antoi viime vuonna aikaansa ja teki vapaaehtoistyötä Vaasan Setlementissä esimerkiksi kerhonvetäjänä.

Kirsi Ikäheimonen

Vaasan Setlementin vuosi 2022

Setlementtikeskus - Palosaari

Harrastuskerhot

Setlementtikeskus tarjosi Vaasan seudun asukkaille harrastustoimintaa 19 ryhmässä. Kerhoihin osallistui noin 200 ihmistä Vaasasta Mustasaaresta ja Maksamaalta. Käyntikertoja kirjattiin 2393 kappaletta ja kerhokertoja kaikkiaan 330.

Toimintaan tuli vuoden aikana mukaan uusia kerholaisia. Erityisen suosittuja ryhmiä olivat akvarelli ja perjantain pelikerho. Molempien kerhojen kävijämäärä suurin piirtein kaksinkertaistui, ja akvarelliryhmää vetävä taiteilija Olavi Alanko joutui jo esittämään toiveen, ettei kerhoa markkinoitaisi enempää, koska muuten kerhonvetäjä ei ehdi riittävästi ohjaamaan jokaista maalaria.

Marraskuussa perustettiin uusi, iltaisin kokoontuva ryhmä Harrastajamaalarit, joka toi Setlementtikeskukseen uusia, vielä työelämässä olevia kerholaisia.

Tapahtumat ja retket

Huhtikuussa Katja Kurunsaari-Lassila Pohjanmaan Muistiyhdistyksestä veti Setlementtikeskuksen kerholaisille aivoja aktivoivan jumpan Muistimatoilla.

Toukokuussa Setlementin henkilökuntaa ja vapaaehtoistoimijoita, mm. Setlementtikeskuksen laulakerho, osallistuivat Vaasan suomalaisen seurakunnan kirkkopyhään Palosaaren kirkossa.

Keväällä tehtiin myös kahden koronavuoden jälkeen perinteinen kerholaisten kevätretki. Tällä kertaa kävimme Kaskisissa. Tapahdumiin ja retkille osallistui yhteensä arviolta noin 300 ihmistä.

Syyskauden alussa järjestettiin kaksi infotilaisuutta Setlementtikeskuksen harrastuskerhoista. Lokakuuisena lauantaina kahdeksan naista sai syksyynsä iloa ja voimaa Elämäntaidetyöpajasta. Lokakuussa askarrettiin syksyisiä ja jouluisia ovikoristeita perinteisessä kaksipäiväisessä kranssityöpajassa.

Setlementin kierrätyspäivät järjestettiin keväällä ja syksyllä. Joulukuussa pidettiin myyjäiset ja kerholaisten joulukahvitilaisuus sekä joululounas.

Maksutonta verenpainemittausta oli tarjolla syyskaudella noin kerran kuukaudessa. Keväällä tehtiin kahden Tapahtumiin ja retkille osallistui noin 300 ihmistä.

Uusi kokki

Setlementtikeskuksen keittiötä pitkään emännöinyt Kaisa Sinelmaa jäi vuoden 2022 alussa eläkkeelle, ja uutena kokkina aloitti Janne Tolonen.

Hän vaihtoi kuitenkin jo kesän lopulla uusiin tehtäviin, joten loppuvuosi sujui keittiössä väliaikaisjärjestelyin.

Joulukuussa keittiön uudeksi emännäksi valittiin Laura Siirilä.

Huhtikuussa lounasasiakkailta pyydettiin palautetta ruoista ja kysyttiin, mitä ruokalajeja asiakkaat toivoisivat ruokalistalle. Suosikeiksi nousivat karjalanpaisti, silakkapihvit ja silakkalaatikko. Vastaajien kesken arvottiin viikon ilmaiset lounaat, jotka voitti Anne Sjöblad.

Laura kokkaa Setlementtikeskuksessa

Syntyperäinen vaasalainen Laura Siirilä on Setlementtikeskuksen keittiön uusi emäntä. 28-vuotias Laura asuu Vetokannaksella aviomiehen, 7-, 3-vuotiaiden tyttärien, kolmen bengalinkissan ja yhden sekarotuisen koiran kanssa.

"Välillä elämä kotona tuntuu melkoiselta sirkukselta", Laura nauraa ja paljastaa, että kotona hän kokkaa ruokaa periaatteella nopeasti ja konstailematta. Tavoite on saada vatsat täyteen ja mielet tyytyväisiksi, joten tarjolla on usein lapsille maistuvia makaroni- ja jauheliharuokia. Lauran omakin lempiruoka on itse tehty lasagne. Toinen lempiherkku on lohikeitto.

Setlementtikeskus tuntui Laurasta omalta paikalta jo työpaikkahaastattelussa, ja tunne on vain vahvistunut viikkojen vaihtuessa.

"Täällä saan ottaa vastuuta ja tehdä oikeasti sitä työtä, mihin olen opiskellut. Saan käyttää kaikkea sitä osaamista mitä minulla on."

Setlementtikeskuksen ruokalista ei ole Lauran käsissä muuttumassa radikaalisti. Hän kunnioittaa Kaisan luomia perinteitä, mutta varovaisia uusia makukokeiluja tarjotaan silloin tällöin ja ruokalistaa muokataan asiakkaiden toiveiden mukaan.

Perhetyö - toimintaa eri puolilla Vaasaa

Taimitarha

Taimitarhan ryhmät toivat perheiltä saadun palautteen mukaan iloa, virkistystä ja sisältöä arkeen. Kävijät tuntevat itsensä tervetulleiksi ja kokevat saavansa tukea arjessa jaksamiseen. Taimitarha vähentää yksinäisyyden tunnetta, koska ryhmissä tutustuu uusiin ihmisiin.

Taimitarhan ryhmiä ovat: yhden huoltajan perheille tarkoitettu ryhmä Palosaarella, vauvaryhmä Gerbyssä ja vanhempi-lapsiryhmät Ristinummella, Palosaarella ja Gerbyssä.

Gerbyn ryhmä on yhteinen Settlementti Vestiksen kanssa. Lähinnä yhden huoltajan perheiden äitien Werraton-ryhmä kokoontui kolme kertaa.

Ryhmissä askarreltiin, leikittiin, pelattiin ja leivottiin, juhlistettiin vuodenaikojen juhlapäiviä, pidettiin laulua ja lorutuokioita, naamiaisia, nukketheateriesityksiä, tempuratoja.

Käytiin piknikeillä ja tehtiin retket Aava Kertun kotitalalle ja Seinäjoen Hoplopiin. Vauvat olivat Kuntsin mu-seossa värikylvyssä.

Yhden vanhemman perheille tarjottiin maksuton Tropiclandia-käynti ja ruokailu sekä pidettiin jo kolmatta kertaa viikonloppuleiri Vaskiluodossa. Osallistujia oli yhteensä 36.

Ryhmiiin saatiin uusia kävijöitä, vaikka yh-ryhmän kävijämäärä laski aluksi, kun lasten ikäraajaksi asetettiin 0-12 vuotta.

Vestiksessä toimintaan osallistuu paljon isiä ja isovanhempia.

Vauvaryhmässä on ollut kävijöitä kerralla 10-32.

Vauhtitunti

Vauhtitunnilla lapset ja vanhemmat pääsevät yhdessä liikkumaan, leikkimään, kokeilemaan ja oppimaan uutta. Vauhtitunnilla nautitaan liikkumisen ilosta ja koetaan onnistumisen riemua.

Vauhtitunti on keskiviikkoisin kello 17-17.45 Gerbyn ruotsinkielisen koulun liikuntasalissa. Ryhmä on tarkoitettu alle 3-vuotiaille lapsille. Lukukausi maksaa 20 euroa/perhe.

Yksinhuoltajaäidin henkireikä

Riina Jouppi on iloinen siitä, että Vaasan Settlementti järjestää toimintaa erityisesti yksinhuoltajavanhemmille. Riinalla on kaksi tyttärettä, ja Riina on nuoremman tyttären yksinhuoltaja. Esikoistyt-tären isän kanssa hänellä on yhteishuoltajuus.

”Taimitarhan ryhmä sopii tällaiselle minä itte-äidille, koska minun ei tarvitse hankkia lapsille hoitajaa, vaan voin ottaa heidät mukaani. Täällä on meille kaikille seuraa ja kivaa tekemistä.”

Taimitarhassa Riina tapaa äitejä, joiden kanssa hän voi pohtia ja purkaa mieltä painavia asioita.

Isät ovat yhtä lailla tervetulleita ryhmään, mutta ainakaan Riina ei ole toistaiseksi nähnyt ryhmässä miehiä.

Riinasta on mielenkiintoista myös kuunnella eri alojen asiantuntijoita, joita ryhmään kutsutaan toisinaan vierailijoiksi.

Ryhmän ohjelma suunnitellaan yhdessä kävijöi-

den kanssa, joten kaikki saavat vaikuttaa sisäl-töön. Yhdessä tehtävät retket ovat yksinhuoltajien perheille taloudellisesti merkittäviä.

”Olemme päässeet muun muassa Tropiclandian kylpylään ja Hoplopiin. Kesän alussa järjestettävällä yh-perheiden leirillä Tropiclandian leirintä-alueella olemme olleet joka kerta, jo kolmena kesänä. Vanhempi tytär osaa jo odottaa leiriä ja kysyi tänäkin keväänä, että menemmehän me sinne tänäkin vuonna.”

Taimitarhan yh-ryhmien toiminta rahoitetaan Nissin säätiön tuella. Siksi Vaasan Settlementti pystyy tarjoamaan monipuolista ohjelmaa ja toimintaa siten, että se on kävijöille joko maksutonta tai ainakin hyvin edullista.

Metsämörri-retket

Metsämörri-toimintaa järjestettiin alkuvuodesta Koskisuolla ja Hietalahdessa, mutta toiminta keskitettiin Hietalahteen Koskisuon vähäisen osallistujamäärän takia.

Metsämörriretkillä on tutustuttu luontoon ja nautittu yhdessäolosta sekä metsässä puuhailusta.

On tutkittu luupeilla luontoa, puita, kasveja ja ötököitä, pysähdytty kuuntelemaan luonnon ääniä ja maalattu vedellä kiviin tai deteoksia.

Lisäksi on laulettu, jumputtu, syöty eväitä sekä opeteltu värejä.

Retkillä lasten toiveet on pyritty huomioimaan ja on tartuttu lasten mielenkiinnon kohteisiin. Lasten toiveiden pohjalta on leikitty mm. karhu nukkuu leikkiä sekä piilosta ja on heittäytytty lasten mielikuvitusmaailmaan mukaan.

Muut ryhmät

Setlementtikeskuksessa jatkuivat suosittu perheille tarkoitettut ryhmät perheiden muskari tiistai-iltaisain ja luovat illat torstaisin.

Syksyllä otettiin käyttöön uusi ilmoittautumistapa: Ilmoittautuminen tapahtui Setlementin kotisivujen kautta yhdellä kertaa koko kaudeksi. Lukukausimaksu oli 20 euroa/perhe, ja mukaan mahtui 10 perhettä/ryhmä.

Orion-ryhmä Pilvilammella.

Vaasan kaupungin ja Vaasan suomalaisen seurakunnan kanssa jatkettiin yhteistyötä järjestämällä ryhmä ensimmäistä lastaan suunnitteleville, odottaville tai vauvan jo saaneille perheille. Esikot-ryhmä kokoontui Perhekeskuksen tiloissa.

Miesten ja lasten Orion-ryhmä toteutettiin Setlementti Vestiksen kanssa.

Arkipaja

Arkipaja vaikutti positiivisesti äitien mielialaan ja antoi sisältöä muuten yksinäiseen lapsiperhearkeen.

Moni äiti koki, että Arkipajalla ajatukset saa pois ikävistä asioista ja ryhmän hyvä henki, nauru ja vertaistuki auttavat heitä jaksamaan.

Arkipajan kausi alkaa aina syksyllä ja jatkuu seuraavan vuoden kesään asti.

Vuonna 2022 toimintaan osallistui äitejä Suomesta, Ukrainasta, Afganistanista, Somaliasta, Pakistanista ja Kongosta.

Muutama äiti lopetti Arkipajatoiminnan töihinmenon tai kielikurssin takia.

Koronatilanne ja sairastumiset aiheuttivat paljon poissaoloja, joiden takia Arkipajalla menttiin taaksepäin monissa asioissa, joissa oli jo edistytty. Esimerkiksi lasten päivärytmi oli kateissa tai lapsi vierasti.

Arkipajan päivien ohjelma koostui ulkoilusta, ruoan laitosta, muskarista, jumpasta, asiantuntijasta ja leipomisesta.

Teimme retkiä ja kävimme tutustumassa mm. kirjastoon ja Perhekeskukseen. Arkipajalla vieraili myös fyysioterapeutti.

Uusperhetoiminta

Bonusäitien vertaistukiryhmä kokoontui syksyllä kolme kertaa Kyläkeskuksessa. Ryhmässä kävi kuusi äitiä.

Äideille perustettiin myös oma WhatsApp-ryhmä. Kokoontumisten ohjelma on perustunut vertaistukeen ja keskusteluun.

Ryhmässä on keskusteltu mm. uusperheen rajoista, raha-asioista ja äitien jaksamisesta.

Toiminnalle on selvästi ollut kova tarve, koska bonusäidit eivät koe tulevana kohdatuksi ja ymmärretyksi yhteiskunnan tavallisimmista auttamista-hoissa.

Koska äidit ovat olleet erittäin stressaantuneita ja uupuneita, heille tarjottiin mahdollisuus rentoutumiseen ohjatussa sointukylvyssä Wasa Wellnesissä.

Uusperheiden päivää vietettiin Vestiksessä 12.11. Päivään osallistui kahdeksan aikuista ja kahdeksan lasta.

Päivän aluksi oli yhteistä ohjelmaa koko perheelle. Sitten syötiin yhdessä lounasta, ja lounaan jälkeen uusperheneuvoja Birgitta Strandberg-Rasmus kertoi aikuisille uusperheen kehitysvaiheista ja puhui parisuhteen merkityksestä koko perheen hyvinvoinnille.

Lapsille oli luennon aikana omaa ohjelmaa ulkona.

Tyttö- ja poikatyö

Tyttötyössä koristeltiin penaaaleja, harjoiteltiin kaveritaitoja, katsottiin elokuvia, täytettiin Hyvän mielen treenivihkoa, leivottiin, pelailtiin, ulkoiltiin ja vietettiin juhlia. Keskustelunaiheina ovat olleet erityisesti kehoon liittyvät murrosiän muutokset, koulutyön rankkuus mutta myös juhlanaiheet ja aivan tavallinen arki.

Ukrainan sota näkyy konkreettisesti myös koululaisille, koska koululle on tullut paljon Ukrainasta paenneita.

Uutena ryhmänä aloitettiin Iltä-Tyttikset joka ryhmälle kerran kuussa. Nuorten itsetuntoa vahvistettiin kohtaamistaitteen taidemenetelmiä käyttävässä Taidepajassa.

Retkellä käytiin kiipeilypuistossa ja yhden ryhmän kanssa Pohjanmaan Lumakeskuksessa, jossa tehtiin kemiallisia kokeita ja ohjelmoitiin robottipalloja.

Kesätoimintaa järjestettiin yhdessä koulukuraattoreiden kanssa ja syyslomalla vietettiin Taidetiistaita.

Poikatyössä keskityimme keväällä turvalliseen ilma-piiriin ja siihen, että lapsilla normaalia, mukavaa tekemistä, vaikka maailmantilanne huolestuttikin osaa.

Vastasimme lasten kysymyksiin rehellisesti ja otimme vastaan heidän huoliaan, oioimme väärinkäsityksiä tai kuultua disinformaatiota.

Tavallinen arki ja yhteinen tekeminen ja aikuisten läsnäolo rauhoitti, ja kesän lähestyessä lasten puheenaiheet kevenivät.

Paneuduimme ryhmissä erityisesti myönteisiin ajatuksiin ja tunteisiin. Apuna käytimme Mari Lankisen kehittämää positiivisen psykologian ryhmämallia RAUTAA, joka on suunnattu erityisesti pojille.

Poikien kanssa pelattiin pihapelejä ja -leikkejä, käytiin pulkkamäessä, etsittiin pokemoneja, paistettiin laavulla makkaraa ja vaahtokarkkeja, tehtiin tortilloja, katsottiin elokuvia, pelailtiin ja tehtiin muita poikien toivomia juttuja.

Toukokuussa vietimme poikienpäivää. Kukaan pojista ei ollut kuullut päivästä aiemmin ja he olivatkin hyvin otettuja ja iloisia, kun toivotimme hyvää poikienpäivää ja kerroimme, miksi päivää vietetään. Teimme pojille oman juhluoman ja kilistelimme juhlan kunniaksi!

Marraskuussa 40 poikaa osallistui heille järjestettyyn Supermarsu 2 -elokuvanyksityisnäytökseen Bio-Rexissä.

Marraskuussa Poikatyössä oli avoimet ovet perheille, yhteistyökumppaneille ja kaikille kiinnostuneille.

Tyttötyö ja Poikatyö järjestivät yhdessä Tärkeän Aikuisen illan, jonne nuoret saivat tuoda oman tärkeän aikuisensa. Kävimme myös keilaamassa ja pitsalla yhdessä.

Tyttö- ja Poikatyön ohjaajat kävivät joka maanantai Variskan koulun pitkällä välitunnilla juttelemassa ja pelaamassa lautapelejä lasten kanssa.

Uuden Vestis-talon vihkiäisiä vietettiin 12.4.2022. Kuvassa Kirsi Ikäheimonen, talon vihkinyt Settlementtiliiton hallituksen puheenjohtaja Satu Mehtälä ja Camilla Ekberg.

Setlementti Vestis - Gerby

Setlementti Vestis tarjosi vuonna 2022 monipuolista toimintaa Gerbyn, Västervikin ja lähialueiden asukkaille.

Hiihtoloman jälkeen saimme muuttaa uuteen ja hienoon taloomme, joka on rakennettu samaan paikkaan, jossa vanha talo oli. Ihmiset ovat löytäneet meidät näistä tilavista ja valoista tiloista, missä on ollut ihanaa järjestää ja kehittää toimintaamme.

Uudessa talossa on pidetty avoimet ovet yhteistyökumppanille ja muille kiinnostuneille, kokouksia, luentoja, synttäreitä, ristiäiset sekä talon vihkiäiset kutsuvieraineen.

Avoin perhetoiminta

Avoimen perhetoiminnan vanhempi-lapsiryhmissä kävi paljon ihmisiä.

Uusi talo kiinnostaa, samoin järjestämämme toiminta ja esimerkiksi vauvaryhmään tulee koko ajan uusia vanhempia ja vauvoja.

Setlementtiliiton jakamien OKM-toimintaraha-avus-

tusten ansiosta saimme ostettua Vestikseen uudet lelut. Lapset ovat olleet näistä leluista hyvin iloisia. OKM-toimintaraha-avustuksilla on voitu järjestää myös mukavia tapahtumia ja yllätyksiä: poniratsastusta, Lilliputti-kaupunkijuna-ajelu, vierailu Aava Kertun Kotitilalle sekä muita pieniä yllätyksiä lapsille. Suositun isä-lapsijumpan lisäksi perheille oli Gerbyssä tarjolla Vauhtitunti-liikuntakerho. Miehillä ja lapsille tarkoitettuna Orion-ryhmän toiminta jatkui yhteistyössä Mannerheimin Lastensuojeluliiton Vaasan osaston ja Vaasan Setlementin Perhetyön kanssa. Ryhmän suosio kasvoi edelleen, ja viimeisellä kerralla osallistujia oli 69. Ryhmää sponsoroivat syksyllä VV-Kuivaus Vaasa Oy. Ryhmissä järjestettiin erilaista toimintaa: laulu-tuokioita, tempuratoja, askartelua, leivontaa ja asiantuntija-vierailijoita (esim. MLL, Barnavårdsföreningen, Pippi Perhetyö). Vaasan kaupungin Röllikirjastoauto on syksystä lähtien vierailut Vestiksen

pihassa joka toinen viikko. Kevätretki järjestettiin Aava Kertun kotitalolle, ja retkelle osallistui iso joukko perheitä. Syyslomaviikolla järjestettiin perheille toimintaa monena päivänä.

Ilta-Vestis

Ilta-Vestis järjestettiin keväällä ja syksyllä säännöllisesti noin kaksi kertaa kaudessa.

Ilta-Vestisten kävijämäärä on kasvanut valtavasti, ja ihmiset arvostavat sitä, että Vestis tarjoaa toimintaa myös iltaisin.

On ollut mukava huomata, miten myös koululaiset ovat löytäneet tämän illan ja tulevat kaveriporukassa Vestikseen viettämään iltaa.

Senioriryhmä

Haave järjestää ikäihmisille toimintaa toteutui uudessa talossa.

Järjestimme keväällä yleisötilaisuuden, jossa tarjosimme ikäihmisille tilaisuuden kertoa, millaista toimintaa he toivoisivat taloon. Tilaisuuteen osallistui 17 ihmistä.

Senioriryhmä on koontunut syksystä lähtien kerran viikossa, ja ryhmässä on jo joukko vakituisia osallistujia.

Senioriryhmän tapaamiset ovat tärkeitä kävijöille, koska he pääsevät tapaamaan muita ihmisiä ja syömään Vestiksessä lounasta yhdessä.

Lasten kerhot

Vestis järjesti koululaisille kolme eri kerhoa keväällä ja syksyllä: Kokikerhot 1.-3. luokkala- sille ja 4.-6.-luokkala- sille

le sekä Chillauskerho 3.-6. luokkala- sille.

Kerhot olivat hyvin suosittuja, ja palkkasimme apuohjaajan, jotta kaikki 25 lasta pääsivät Chillauskerhoon.

Kesällä järjestimme kesäleirin, jossa oli ohjelmaa kuu- tena päivänä. Joka päivälle oli oma teemansa.

Perheet saivat ilmoittaa lapsen mukaan valitsemil- leen päiville.

Eftis

Vestis on järjestänyt ruot- sinkielistä iltapäivätoimin- ta eli Eftistä Gerby sko- lanin 2.-luokkala- sille jo toistakymmentä vuotta. Tarjoamme lapsille tur- vallisen ympäristön, jossa lapset voivat viettää aikaa ohjatussa ja omaehtoisessa toiminnassa koulupäivän jälkeen.

On ollut tärkeää luoda lap-

Illoisia senioriryhmäläisiä.

sille positiivinen ilmapiiri ja järjestää heille mielekästä toimintaa.

Eftis kävi tutustumassa uu- teen taloon jo ennen viral- lista muuttoa ja eftistoimin- ta jatkui uudessa talossa hiihtoloman jälkeen.

Vuoden aikana järjesteti- nin erilaisia teemaviikkoja ja tapahtumia, kuten Ystä- vyy sviikko, Lapsen oikeuk- sien viikko, Eftislasten yh- teiset syntymäpäiväjuhlat, Vanhempainkahvila, joulu-

kalenteri sekä metsä- ja puistoretkeä.

Eftiksen toimintaan osal- listui kevätlukukaudella 26 ja syyslukukaudella 32 lasta.

Barnavårdsföreningen vieraili Eftiksessä kaksi kertaa. Oppilaat tekivät ryhmätöitä, joiden tee- moina olivat luottamus ja yhteistyö.

Kyläkeskus - Ristinummi

Kyläkeskuksen kaikille avoin toiminta elpyy vähitellen koronavuosien jälkeen.

Maanantaisin pelataan korttipeliä, Tiistaisin kokoontuu naistenpiiri keskustelemaan ajankohtaisista asioista. Keskiviikkoisin kuunnellaan toive-musiikkiajapelailiaan. Torstaisin askarrellaan ja tehdään käsitöitä. Perjantaisin pelataan bingoa. Uutena toimintana aloitettiin loppuvuonna miehille tarkoitettu aamu-

palahetki. Aamupalaa ja juttuseuraa on tarjolla pientä maksua vastaan perjantaisin kello 9.30-10.30.

Kyläkeskuksen kerran kuussa lähetetyt livelähetykset Face-bookissa keräsivät 100-300 katsojaa.

Metsämieli-retkiä teimme Pilvilammelle.

Vaasan kaupungin yhteisöhanke toi Kyläkeskuksen takapihalle laatikko-viljelypuutarhan. Sadonkorjuujuhlaa vietettiin elokuun lopussa.

Syyskuussa päästiin pitkästä ajasta viettämään Ristinummi-päivää, joka oli oikein onnistunut. Käsiyömatkat tehtiin tänä vuonna lähikuntiin.

Kesällä kävimme Laihalla Tilkkutäkissä, Kauhajoella Lankatalo Tapion Kaupassa ja Jalasjärvellä Jokipiin Pelilavassa.

Marraskuussa olimme Seinäjoella käsiyömessuilla. Kyläkeskus vieraili myös vuonna 2022 SPR:n Pop up -kirppiksellä Rewellissä, jossa opetimme kävijöille isoäidinneliöiden tekoa.

Vaasaan sodan jaloista muuttaneille ukrainalaisille opetimme suomen kieltä Suomi sanoo tervetuloa -kursseilla.

Opetus järjestettiin yhteistyössä Vaasan suomalaisen seurakunnan kanssa – seurakunnan työntekijät järjestivät lastenhoidon, sillä aikaa kun aikuiset opiskelivat suomea. Vuosi päättyi yhteiseen jouluruokailuun ja Vaasan suomalaisen seurakunnan diakoniajohtaja Hanna Ehrnroothin pitämään jouluhartauteen.

Vähänkyrön senioriolkkari - Vähäkyrö

Maaliskuussa Vähäkyrö-talossa käynnistyi uusi, maksuton toiminta Vähänkyrön senioreille.

Toimintaa järjestävät vuorotellen Vaasan Setlementti, Eläkeliiton Vähänkyrön yhdistys sekä Vaasan kaupungin hyvinvointitiimi ja kulttuuripalvelut.

Vaasan Setlementti vastasi ohjelmasta seitsemänä torstaina.

Käyntikertoja kirjattiin 65, ja tapahtumiin osallistui noin 20 vähäkyröläistä.

Vaasan Setlementti järjesti harrastustoimintaa myös Vähässäkyrössä. Ryhmässä mm. askarreltiin, tarinoitiin ja muisteltiin vanhoja aikoja ja laulettiin yhdessä.

Setlementin asumispalveluyksiköt

Hoivaa ja huolenpitoa Kotirannalla ja Ristinummella

Kultanummi

Kultanummeen muutti vuonna 2022 neljä uutta asukasta.

Asukkaille järjestettiin virkistysretkiä mm. kirpputoreille, lounasravintoloihin ja Tropiclandiaan.

Asukkaat pääsivät Kaikukorteilla nauttimaan makсутta teatterista, museoista ja taidenäyttelyistä.

Heinäkuussa tehtiin perinteinen kesäretki Raippaluotoon.

Asukkaiden asiakastytyväisyyskyselystä saatiin syksyllä pääosin hyvää palautetta.

Asukkaiden toimintakykyä ja hyvinvointia mittaava KY-KY-viisari otettiin käyttöön syksyllä.

Lähterveyspalvelut siirtyivät Risti-nummelta keskustaan. Tämä toi ja tuo jatkosakin omat haasteensa, kun matka terveyspalveluihin pitenee.

Kultanummen kiinteistönhoito siirtyi toukokuussa Korttelihuollolle. Yhteistyö ja toiminta on ollut loistavaa. Kiinteistössä on tehty vuoden aikana isoja remontteja ja korjauksia.

Henkilökunnan työnkuvia ja palkkoja päivitettiin, kun kesäkuun alussa astui voimaan uusi ostopalvelusopimus Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa.

Hopearannassa leivottiin lokakuussa kuppikakkuja. Kuva on Hopearannan Facebook-sivuilta.

Henkilökunnalle järjestettiin ryhmätönohjausta, diabeteskoulutusta ja verkkokoulutuksia.

Henkilökunnan sairauspoissaoloja oli paljon, ja sijaispula kuormitti ajoittain henkilökuntaa. Kaikesta kuitenkin selvittiin hienosti.

Hoivakoti Hopearanta

Korona-aika ja karanteenit hankaloittivat hoivakoti Hopearannan toimintaa.

Koronarajoitusten poistuttua ovet saatiin vihdoin avattua omaisille ja muille vierailijoille, ja loppuvuonna panostimmekin erityisesti asukkaiden viriketoimintaan.

Asukkaita kävi viihdyttämässä moni ulkopuolinen esiintyjä, joista osa käy edelleen säännöllisesti Hopearannassa.

Muutama asukas sai myös upean elämyksen päästesään Mestareiden konserttiin. Ilmojen salliessa asukkaiden kanssa ulkoiltiin.

Hopearantaan muutti yksi uusi asukas ja hoivakodille avattiin omat sivut Facebookiin.

Hopearannan vastaavaksi hoitajaksi valittiin keväällä Katja Kristo-Lassila.

Syksyllä taloon tuli kaksi uutta työntekijää: sosionomi ja oppisopimuskoulutuksessa toimitilahuoltajaksi opiskeleva henkilö.

Lähi- ja sairaanhoitajaopiskelijoita oli harjoitteluissa kevään ja syksyn aikana yhteensä 12.

Haasteellisesta alkuvuodesta huolimatta selvisimme kaikista muutoksista yhteisöllisyyden ja yhteishengen voimin.

Kultanummi on mielenterveyskuntoutujille rakennettu asumisyksikkö Ristinummella Vaasassa.

Kultanummessa on koti 25 asukkaalle. Hoitajat ovat paikalla joka päivä kello 7-21.

Hopearanta tarjoaa kodinomaisen ympäristön ja ympärivuorokautista hoivaa ja asumispalveluja 16 päihteistä muistisairastuneelle Vaasan Kotirannalla.

Setlementin työllistämispalvelut

URA-palvelut

Pitkään työtä ja suuntaa työelämässä etsineiden kanssa työskennellyt URA-palvelut-hanke päättyi kolmivuotisen hankkeen päätyttyä vuoden 2022 lopussa. Näihin vuosiin ajallisesti sijoittunut maailmanlaajuinen koronavirusepidemia vaikutti hankkeen toimintaan ja tuloksiin, koska Pohjanmaan TE-toimiston kautta tulevat asiakasohjauksen vähenivät koronan seurauksena. Setlementin pitkä historia työllisyystoimijana pelasti tilannetta kuitenkin siten, että moni aikaisempien vuosien asi-

akas löysi projektin uudelleen. Silti asiakasmäärä jäi tavoiteltua pienemmäksi, mutta hankkeelle asetetut työllistämistavoitteet saavutettiin. Työkokeilun, palkkatuetun työn ja työn aloitti kolmen vuoden aikana yhteensä 326 henkilöä, joista 100 työllistyi vuonna 2022. Työpaikkoja-työkokeilupajakoja löytyi sekä yksityisistä yrityksistä että yhdistyskentältä. Perinteisesti Setlementin työllistämispalvelut on tehnyt laajaa verkostoyhteistyötä erityisesti kolmannen sektorin työnantajien kanssa. Niissä työtehtävät ovat

helpommin räätälöitävissä tehtävien ja työntekijän osaamisen osalta. Useille yhdistystoimijalle palkkatuki on välttämätön tuki, jotta ylipäättään voidaan harkita henkilön palkkaamista. Yrityksistä sai paikan noin 30 prosenttia työllistyneistä. Yrityksiin työllistyneiden määrä kohosi, mutta kovin moni ei saanut palkkatyötä vaan työkokeilupajakoja. Työkokeilujen avulla selvitettiin soveltumista alalle ja työpaikkaan. Sen aikana ei vielä tarvita työnantajalta omaa taloudellista panosta uuden työntekijän palkkaamisessa. URA-palvelut

hankkeessa työllistäneet yritykset toimivat mm. hoiva-alalla, hotelli- ja ravintola-alalla, kierrätysalalla, puhdistuspalvelualalla ja kiinteistöhuoltoalalla.

Työtehtävät yrityksissä olivat pääsääntöisesti avustavia ja ammattiosaamista vaativia töitä. Vuonna 2022 Setlementin eri yksiköissä työhöntutustumisjaksoilla, työkokeilujaksoilla ja palkkatukityössä oli 23 henkilöä URA-palvelut -projektin kautta. Lokakuussa aloitti yksi oppisopimusopiskelija Hopearannassa.

Urapolku – Karriärstigen -hanke, 01.08.2021 – 31.12.2022

Hanke oli Pohjanmaan TE-toimiston rahoittama työllisyyspoliittinen hanke ja osa Pohjanmaan TE-toimiston alueen palvelupilottia (Botnia Job). Toiminta-alueena oli Pietarsaaren ja Vaasan seutu sekä Suupohjan rannikkoalue. Hanke oli suunnattu TE-toimiston osatyökykyisille työnhakijoille, joilla oli TE-toimiston tiedossa oleva työkykyyn liittyvä diagnoosi tai lausunto, ja jotka kohetasivat erityisiä haasteita työssä ollessaan tai oman työuran löytämisessä. Yksilöohjauksen työskentelyn tukena käytettiin Kykyviisaria, työ- ja toimintakyvyn itsearviointimenetelmää. Kykyviisari teki näkyväksi muutoksen asiakkuuden alku- ja päätösvaiheessa: työ paransi useimpien vointia. Useamman asiakkaan alku- ja päätöstilanteessa Kykyviisarin ja yleisen havainnoinnin myötä pääosin yleinen vointi huomatta-

vasti parantui työn myötä, myös fyysiset vaivat ja rajoitteet jäi vähemmälle huomiolle ja vaivat jopa vähentyivät. Hankkeessa järjestettiin innovatiivisena kokeiluna työnohjausta pienryhmämuotoisena työttömille. Työttömien pienryhmätyönohjaukseen liittyen palautteena niin ohjaajan kuin osallistujien osalta kokemus oli se, että osallistujat pääsivät ns. etenemään ja käsittelemään työtä ja työttömyyttä, jaksamista ja uupumusta ja työyhteisöjä sekä erilaisia työtapoja, työmoraalia yms. Ryhmämuotoinen työnohjaus koettiin antoisaksi juuri muiden ihmisten takia, se antoi vertaistukea ja muiden kokemukset olivat tärkeä lisä. Työnohjauksessa pystyi tukemaan ja vahvistamaan työhön palaamista, siinä jaksamista ja pysymistä. Hanke oli kohdennettu myös hankkeen toiminta-alueella toimiville, osa-

työkykyisiä työllistäville työnantajille, joille tarjottiin työllistymistä edistävää ohjausta läpi koko asiakasprosessin. Hankkeen tarkoituksena oli rakentaa työnhakijoille yksilöllinen polku työelämään, hyödyntäen työkokeilua ja palkkatukea. Hanke pyrki lisäämään työnantajien tietoutta osatyökykyisten työllistämisestä, tiedottaen erilaisista tukimahdollisuuksista ja autettiin tarvittaessa niiden hakemisessa. Kaikista yli 400:sta kontaktoiduista työnantajasta 104 osoitti kiinnostusta työllistämiseen (työkokeilu, palkkatuettu työ, työ ilman tukia). 34:llä ei ollut mahdollisuutta työllistää millään tavoin. Työtä hankkeen asiakkaille (palkkatuella tai ilman) tai työkokeilua tarjoavista työnantajista oli yrityksiä 31 ja yhdistyksiä/seurakuntia tms. (3. sektori) 8 sekä kuntia/hyvinvointialueita/kuntayhtymiä 12.

Hanke järjesti syksyllä Vaasan SPR-Kirppiksen TOIVOVA-hankkeen kanssa yhteistyössä MiniRekry-Messut, pienimuotoisen matalankynnyksen rekrytointitapahtuman. Siinä työnhakijoilla ja työnantajilla oli mahdollisuus tutustua toisiinsa ja solmia jopa työsuhteisiin johtavia kontakteja. Osallistujien mielestä tapahtuma oli hyvä juuri pienimuotoisuutensa takia. Hankkeen tavoitteena oli löytää osatyökykyiselle osallistujalle hankkeen aikana tai 3kk hankkeen päättymisestä ratkaisuksi työ, yrittäjyys, koulutus tai työllistymistä edistävä palvelu. Tavoitteena oli, että vähintään 50 % hankkeeseen osallistujista saavuttavat tämän tavoitteen. Hankkeen asiakkaista/ osallistujista (61) tavoitteen saavutti 51 henkilöä (83,6 %). Hanke ylitti reilusti sille asetetut tulostavoitteet.

Vaasan Setlementti auttoi Mikon työelämään

Vaasalainen Miko Niemi haluaa tehdä töitä, mutta neurologisen ja niveltenjäykistymäsairauksien takia hän ei pysty tekemään niitä kokopäiväisesti.

Kun Miko kuuli TE-toimistossa, että Vaasan Setlementissä on meneillään osatyökykyisten työllistämistä edistävä Urapolku – Karriärstigen -hanke, hän lähti siihen mielellään mukaan.

Työhönvalmentaja Veera Wainion ja Mikon yhteistyö käynnistyi sujuvasti ja marraskuussa Veeralla olikin Mikolle iloisia uutisia; työpaikka oli löytynyt!

”Se oli hieno hetki, tulin tosi iloiseksi”, Miko kertoo.

Työpaikka järjestyi Pohjanmaan Yhdistyksistä.

Pohjanmaan Yhdistysten toiminnanjohtaja Tuula Jäntti toivoisi osatyökykyisten työllistämistä edistävälle hankkeille jatkoa, koska ne helpottavat ja madaltavat järjestöjen kynnyistä lähtee työllistämään.

”Olemme tehneet pitkään hyvää yhteistyötä Vaasan Setlementin kanssa ja työllistäneet tämän ja aiempien hankkeiden kautta useita henkilöitä POHY:lle. Mikonkin työllistäminen sujui hienosti samaan tuttuun tapaan. Setlementin palvelu on henkilökohtaista, asiantuntevaa ja nopeaa. Meidän kannaltamme on helppoa, kun voimme kääntyä Setlementin työntekijöiden puoleen kaikissa työllistämiseen liittyvissä asioissa.”

Messuilla solmittiin kontakteja

Kynnys työn hakemiseen tehtiin matalaksi keskiviikkona 14.9. Pohjanmaan yhdistysten talossa, Järjestökeskuksessa. Vaasan Setlementtiyhdistyksen ja Vaasan SPR-Kirppiksen työllistämishankkeiden, Urapolku – Karriärstigen ja TOIVOA-hanke, MiniRekry-Messuilla työnhakijoilla ja työnantajilla oli mahdollisuus tutustua toisiinsa ja solmia kenties työsuhteisiin johtavia kontakteja.

Järjestäjien kutsumista työnantajista mukaan ilmoitautui viiden työnantajan edustajat ja useiden työllistämispalveluita tarjoavien toimijoiden joukosta mukaan ilmoitettiin nelisenkymmentä työnhakijaa. Muun muassa sairastumisten takia messuille pääsi

loppujen loppuksi keskiviikkona runsaat 30 henkilöä. Se ei kuitenkaan haitannut, koska järjestäjät olivat tarkoituksella halunneet pitää tapahtuman pienenä.

”Osallistujat tykkäsivät juuri siitä, että tämä ei ollut liian iso tapahtuma. Tunnelma oli rento ja ujoimmatkin työnhakijat uskalsivat kierrellä juttelemassa työnantajien kanssa”, Sirpa Koivula Vaasan Setlementtiyhdistyksestä kertoo.

Afganistanista kotoisin oleva Navid Ahmadi etsi messuilta osa-aikaista työtä, jota hän voisi tehdä opintojen ohessa. Puolitoista vuotta Suomessa ollut Navid opiskelee päivisin suomen kieltä, ja on oppinut sitä jo niin hyvin, että hän pystyi keskustelemaan

työnantajaehdokkaiden kanssa suomeksi. Varmuuden vuoksi Navidin tukena Minirekrymessuilla oli Mari Karjanlahti, Ehjä ry:n Kansustavat kokemukset -projektin kehittämisspäällikkö.

”Hienoa, että Setlementti ja SPR järjestivät tällaisen tapahtuman, jossa työnantajat ja työnhakijat pääsevät tutustumaan toisiinsa jo ennen varsinaista työnhakua.

Työnhakijan on helpompaa lähettää työhakemus ja varmaan hän jää paremmin työnantajankin mieleen, kun he ovat päässeet keskustelemaan täällä”, Mari Karjanlahti pohtii.

Baronan aluepäällikkö Antti Flander kertoi Navidille, että Baronalla on Vaasan seudulla paljon myös teollisuuden alan työpaikkoja.

Vapaaehtoistyö Vaasan Setlementissä

Vapaaehtoistoimijoiden kesäjuhlassa Hellaksen laavulla oli mahdollisuus kokeilla frisbeegolfia.

Viestintä ja medianäkyvyys

Vaasan Setlementti näkyi vuonna 2022 hyvin mediassa.

Uutiskynnyksen ylittivät mm. uusperhetoimintamme, Kyläkeskuksen viljelylaatikot ja tietenkin Vestiksen uusien tilojen valmistuminen ja käyttöönotto.

Setlementin toiminnasta julkaistiin infoa säännöllisesti lehtien maksuttomilla toimintapalstoilla.

Maksullisina mainoksina ilmoitimme mm. yhdistyksen vuosikokouksesta, avoimista työpaikoista sekä perhetyön toiminnasta.

Tietoa Vaasan Setlementin tarjoamista palveluista ja toiminnasta jaettiin vuoden mittaan Setlementissä vierailleille opiskelijoille ja muille ryhmille sekä lukuisissa tilaisuuksissa, mm. Nummen Olkkarissa, Pohjanmaan Yhdistysten Järjestöpisteellä Vamkis-

sa, Mustasaaren kunnan järjestämässä Hyvinvointipäivässä Botniahallissa, Taiterien yössä sekä eri yhdistysten ja eläkeläisryhmien tapahtumissa ja kerhoissa.

Päivi Vauto ja Anne Kytölä Botniahallissa kertomassa Setlementin palveluista.

Vaasan Setlementillä oli toimintavuoden aikana 38 vapaaehtoistoimijaa.

Vapaaehtoisia toimii mm. yhdistyksen hallituksessa, kerhonvetäjinä tai muissa tehtävissä, digiavun antajina, avustajina tilaisuuksissa sekä viriketoiminnan ohjaajina Hopearannassa.

Vapaaehtoistoimijoiden kesäjuhlaan Hellaksen laavulla ja Vestiksessä osallistui 22 henkilöä.

Laavulla tapahtuman vapaaehtoistoimija Jesse Myllyniemi opetti muille vapaaehtoistoimijoille frisbeegolfia.

Vapaaehtoistoimijoille jaettiin vuoden aikana yhdistyksen logolla varustetut huivit.

Pojilla on oikeus kasvaa hyvinvoiviksi miehiksi

Tilastot vyöryttävät esiin karuja lukuja suomalaisten miesten pahoinvoinnista. Koulupudokkaista suurin osa on poikia, ja vangeista yli 90 prosenttia on miehiä. Asunnottomia miehiä on enemmän kuin asunnottomia naisia. Alkoholiperäisiin tauteihin ja alkoholimyrkytykseen kuolee yli kolme kertaa enemmän miehiä kuin naisia.

Lauantaina 19.11. vietetään kansainvälistä miestenpäivää. Päivän tavoite on mm. edistää myönteisiä miesroolimalleja ja kiinnittää huomio miesten terveyteen ja hyvinvointiin.

Syrjimätön, oikeudenmukainen maailma on myös kansainvälisen setlementtiliikkeen tavoitteena. Me Vaasan Setlementissä teemme töitä siksi, että haluamme Vaasan seudulla asuvien ihmisten voivan hyvin ja löytävän omat voimavaransa.

Ristinummella seudun koululaisten parissa tehtävä Vaasan Setlementin tyttö- ja poikatyö pyrkivät juuri siihen, että tytöt ja pojat saisivat kasvaa ja kehittyä täyteen potentiaaliinsa, sellaisiksi ehjiksi, hyvinvoiviksi aikuisiksi, jollaisiksi he itse haluavat kasvaa – rohkeasti omia itsenään välittämättä siitä, millaisia rooliodotuksia yhteiskunta ja muut ihmiset heille asettavat.

Tänä syksynä poikatyön ryhmässä on paneuduttu erityisesti myönteisiin ajatuksiin ja tunteisiin. Apuna on käytetty Mari Lankisen kehittämää positiivisen psykologian ryhmämallia RAUTAA.

RAUTA on nuorille suunnattu ennaltaehkäisevä ryhmämalli, jossa erilaisten toiminnallisten harjoitteiden kautta harjoitellaan huomaamaan tunteita, vahvistamaan myönteistä mielialaa ja lisäämään ryhmähenkkeä. Ohjaajat pyrkivät siihen, että tunteista puhumisesta tulisi helppoa, luonnollista ja arkipäiväistä.

Ryhmät – ja pojat – ovat erilaisia: joissakin ryhmässä pojat ovat innostuneet pohtimaan tunteitaan ja puhumaan niistä, mutta joissakin ryhmässä on ihmetelty ja vähän nuristukin, miksi koko ajan puhutaan tunteista.

Silloin onkin siirrytty toimintaan, peleihin, leipomaan ja leikkeihin ja jätetty puhumiset toiseen kertaan.

19.11.2022 vietettiin kansainvälistä miestenpäivää. Kerroimme Setlementin Poikatyöstä Ilkka-Pohjalaisen Mielpiteet-palstalla.

Setlementin palvelut veteraaneille

Vuoden 2022 veteraanitoiminta piti sisällään samat palvelut kuin aikaisemmin: päivätoiminta Setlementtikeskuksessa, aterioiden kotiinkuljetus sekä kotikäynnit.

Toiminnan tavoitteena oli tarjota mahdollisimman monelle Vaasan alueella asuvalle rintamaveteraanille näitä palveluja.

Veteraanien vähentyessä aterioita on kuljetettu myös maksaville tilausasiakkaille. Veteraanitoiminnassa työskenteli kolme ohjaajaa, yksi kokopäiväinen ja kaksi osa-aikaista.

Veteraaniryhmä kokoontui vuoden aikana 41 kertaa. Tapaamiset olivat kerran viikossa tiistaisin. Ryhmä kokoontui pääsääntöisesti Setlementtikeskuksessa Huvilakadulla.

Ryhmässä ruokaillaan yhdessä ja juodaan kahvit. Olemme yhdessä mm. kuunnelleet hauskoja tarinoita ja musiikkia tai pelanneet bingoa.

Paljon tulee keskustelua ja naurua ja yhdessä muistellaan elämää sekä keskustellaan päivän polttavista aiheista.

Ryhmän yhteishenki on hyvä ja vertaistuki on ryhmäpäivän tärkeintä antia.

Joitakin retkiä olemme tehneet lähiympäristöön, ja kesäretkellä kävimme veteraanien toiveesta tutustumassa Powerparkin huvipuistoon Härmässä.

Veteraanien avustamisen tarve ryhmässä on lisääntynyt heidän kuntonsa heiketyssä.

Asiakkaiden ikääntyessä Setlementin veteraanitoiminnan vahvuksina korostuu tuttuus ja sitä kautta turvallisuus. Osa asiakkaita on ollut mukana monta vuotta ja ryhmässä on hyvä yhteenkuuluvuuden henki.

Veteraanien luo tehtiin kotikäyntejä keskimäärin 63,5 tuntia kuukaudessa, yhteensä 762 tuntia vuoden aikana.

Aterioita veteraaneille kuljetettiin viitenä päivänä viikossa, keskimäärin 118 aterialla kuukaudessa, yhteensä 1420 aterialla vuodessa.

Ateriaan kuuluu lounas, salaatti, leipä, jälkiruoka, välipala ja kerran viikossa kuljetettu maito.

Veteraanien vähentyessä aterioita on kuljetettu myös maksaville tilausasiakkaille.

Ilahduttava puhelinsoitto - Mahtava konsertti!

"Kiitos kovasti lipuista!"

"Mahtava ilta, kiitoksia lipuista!"

"Suuri kiitos lipuista!"

**"Olen superkiitollinen,
kiitos, kiitos, kiitos!"**

Vaasan Setlementtiyhdistyksen toiminnanjohtaja Kirsi Ikäheimonen sai loka-kuussa yllättävän ja erittäin mieluisan soiton Jenni Vartiainenltä! Jenni Vartiainen oli tulossa Vaasaan konsertoimaan

yhdessä Kaija K:n, Vesalan ja Ellinooran kanssa ja artistit halusivat ilahduttaa Vaasan Setlementin asiakkaita, kerholaisia ja vapaaehtoisuustyöntekijöitä lahjoittamalla lippuja Mestarit-konserttiin. Osa lipuista jaettiin arpo-

malla: arvontaan pääsi mukaan Facebookissa kommentoimalla mm. Vestiksen ja Taimitarhan päivitystä ja kertomalla, mikä Setlementin toiminnassa on parasta. Kommentoivat kiittivät mm. monipuolista toimintaa ja

ohjelmaa eri-ikäisille, ammattitaitoista ja iloista henkilökuntaa sekä lämmintä tunnelmaa.

Setlementti työpaikkana

Vaasan Setlementtiyhdistyksessä oli vuoden aikana keskimäärin 53 henkilöä. Luku sisältää vakituiset ja määräaikaiset työntekijät. Palkkatuetussa työssä oli 10 henkilöä.

Toimihenkilöt:

Toiminnanjohtaja
Kirsi Ikäheimonen
Toimistopäällikkö
Pauliina Kyrönlahti-Granberg
Perhetyön vastaava ohjaaja
Noora Annola
Kultanummen vastaava ohjaaja
Eeva Hocksell
Hopearannan vastaava hoitaja
Mikaela Vehkamäki 22.3. 2022 asti
Katja Kristo-Lassila
Sirpa Myllyniemi,
Työllistämispalveluiden projektipäällikkö
Sirpa Myllyniemi
Urapolku-hankkeen projektipäällikkö
Sirpa Koivula
Kyläkeskuksen vastaava ohjaaja
Päivi Vauto
Vestiksen vastaava ohjaaja
Camilla Ekberg
Viestintäpäällikkö
Anne Kytölä

Työsuojelutoimikunta kokoontui 2 kertaa. Toimikuntaan kuuluivat työsuojeluvaltuutettu Pauliina Kyrönlahti-Granberg ja varavaltuutettu Hanna Puronaho. Työsuojelupäällikkönä toimi Kirsi Ikäheimonen.

Ilmarisen työvirekysely tehtiin neljännen kerran. Yleisarvosana oli 4,2 eli erittäin hyvä. Kehittämiskohteeksi

nousi sama asia kuin aikaisemmissakin kyselyissä: työntekijät kaipaavat enemmän palautetta työstään.

Sairauspoissaolot vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna. Keskimääräinen sairauspoissaolo oli 17 päivää/henkilö (edellisenä vuonna 14 päivää). Suurin yksittäinen poissaolojen syy olivat mielenterveydensairaudet ja niistä johtuvat pitkät sairauslomamat. Seuraavaksi eniten poissaoloja aiheuttivat tukielinsairaudet sekä hengityselinsairaudet.

Henkilökuntakoulutus järjestettiin keväällä Silveriassa. Aiheena oli psykososiaalinen kuormitus ja työssäjaksaminen, luennoitsijana Franz Schneider. Toukokuussa järjestettiin EA1-kurssi, jolle osallistui 12 työntekijää. Yhdistyksen työterveyspalveluista vastaa Mehiläinen Oy. Palkanlaskennan ja kirjanpidon hoitaa Rantalainen Oy Botnia.

Vaasan

Setlementtiyhdistys

Vaasan Setlementtiyhdistys on voittoa tavoittelematon sosiaalialan yhdistys.

Toimintamme Vaasassa alkoi 1948. Järjestämme ryhmä- ja kerhotoimintaa, sekä vertaistukitoimintaa. Olemme myös palveluntuottaja: meillä on asumis- palveluyksiköt mielenterveyskuntoutujille ja päihteistä muistisairastuneille.

Meillä voi syödä lounasta ja käydä kahvilla.

Setlementtiyhdistyksen asioita hoitaa hallitus, johon kuuluu yhdeksän jäsentä.

Hallitus kokoontui vuoden 2022 aikana

10 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 87 asiaa.

Hallitus

Harry Swanljung, puheenjohtaja

Tommi Lehtonen, varapuheenjohtaja

Hellevi Lohva

Sture Erickson

Hanna-Kaisa Pernaa

Outi Klapuri

Marja Ylisalmi

Sannasirkku Autio

Tomi Niemi

Kirsi Ikäheimonen, sihteeri

Yhdistyksen jäsenet

Vaasan Setlementin toimintaan osallistuminen ei edellytä yhdistyksen jäsenyyttä. Kannatusjäseneksi voi kuitenkin liittyä maksamalla jäsenmaksun, joka oli 10 euroa vuonna 2022. Jäsenmaksun suuruuden päättää yhdistyksen vuosikokous.

Kerroimme vuonna 2022 aktiivisesti ihmisille mahdollisuudesta kannattaa te-

kemäämme työtä ja saimmekin paljon uusia jäseniä. Jäsenmäärä nousi 59 henkilöstä 133 henkilöön.

Rahoitus ja kumppanit

Yhdistyksen toimintaa rahoitetaan monien rahoituskanavien kautta. Asiakaspalvelumaksujen ja asunnoista tulevan vuokratuoton lisäksi toimintaamme rahoittivat mm.

Vaasan kaupunki

STEA

Evald ja Hilda Nissin säätiö
Pohjanmaan Ely-keskus

Etelä-Suomen Aluehallintovirasto

Vaasan Setlementtiyhdistyksen

kehittämisen ja lahjoitusrahasto

Mary, Bernard ja Lilly Hahlin rahasto

Irja ja Paavo Holopaisen rahasto

Anna-Liisa ja Orvo J. Rintasen rahasto. Johanna Haapalan rahasto

Brita Maria Renlunds stiftelse

William Thuringis stiftelse

Lisäksi lukuisat muut pienemmät rahastot ja kumppanit.

Tärkeimpiä yhteistyökumppaneitamme paikallisesti ovat mm. Vaasan kaupunki, Pohjanmaan hyvinvointialue, Mannerheimin Lasten-suojeluliiton Vaasan osasto, Vaasan suomalainen seurakunta.

Valtakunnallisesti tärkeimpiä yhteistyökumppaneita ovat STEA, Evald ja Hilda Nissin säätiö sekä Setlementti-liitto.

Toimintaamme tukevat joka vuosi eri tavoin myös lukuisat yhteisöt ja yksityishenkilöt.

Vaasan Setlementti kannustaa työntekijöitä liikkumaan

Vaasan Setlementtiyhdistyksen työntekijät saavat käyttää valitsemaansa liikuntaharrastukseen työaikaa. Täyttä työpäivää tekevät voivat käyttää liikuntaan 2 tuntia ja osa-aikaiset työntekijät 1 tunnin kuukaudessa.

Työntekijät saavat lisäksi vuodessa pienen summan e-passirahaa, jolla voi ostaa käyntikertoja esimerkiksi kuntosalille.

Monia eri liikuntalajeja harrastava Ville Toivonen liikkuisi varmasti ilman työnantajan tarjoamaa etuakin, mutta hän arvostaa sitä, että kuntoilemaan voi lähteä suoraan töistä.

”Olen laiska lähtemään uudelleen liikkeelle, jos menen ensin töistä kotiin. On hienoa, että työnantaja tarjoaa tällä tavalla mahdollisuuden lyhentää työpäivää kerran, pari kuukaudessa.”

Kaverit ovat tärkeitä Villen liikuntaharrastuksissa. Kun lenkille lähtemisestä on sopinut etukäteen kaverin kanssa, liikkeelle tulee varmasti lähdeyttä.

”Korona-aikana rupesin kaverini kanssa juoksemaan, vaikka kumpikin meistä inhoaa juoksemista. Mutta kun osa saleista meni kiinni emmekä itsekään halunneet mennä isoihin ryhmiin, lenkille lähteminen tuntui vaivattomimmalta tavalta harrastaa liikuntaa.”

Juoksulenkit jatkuvat yhä, ja Ville osallistuu kaverinsa kanssa myös erilaisiin juoksutapahtumiin. Kilpaileminen – lähinnä kuitenkin omia aiempia aikojaan parantaen – antaa lisämotivaatiota juoksemiseen.

Ville harrastaa muun muassa kuntonyrkkeilyä, frisbeegolfia ja käy nostamassa rautaa salilla. Ville on innostunut myös suomalaisesta Mölkky-pelistä. Hän on harrastanut sitä seitsemisen

Kultanummissa ohjaajana työskentelevä Ville Toivonen saa energiaa liikunnasta. Penkkiurheilulajeista mieluisin on amerikkalainen jalkapallo.

vuotta. Villellä on mölkkykavereita ympäri Suomea, ja joukko kokoontuu silloin tällöin viettämään pelivierikonloppua mökille jonnekin päin Suomea. Ensi kesänä Suomeen tulee lajin harrastajia eri puolilta maailmaa, kun Hyvinkäällä järjestetään Mölkyn MM-kisat.

Villen työpaikka Vaasan Setlementissä on Ristinummella, mielenterveyskuntoutujien asumispalveluyksikkö Kultanummissa. Ville valmistui viime keväänä sosionomiksi Vaasan ammattikorkeakoulusta.

Hän kuuli Setlementistä ensimmäisen kerran opiskelukaveriltaan, joka oli tehnyt Kultanummissa opintoihin kuuluvan harjoittelujakson. Ville on tehnyt Kultanummissa sijaisuuksia, ja on tällä hetkellä vanhempain-

vapaalla olevan työntekijän sijainen.

Ville oli aiemmin suunnitellut työskentelevänsä lasten ja nuorten parissa, ja hän on valmistunut myös nuorisohjaajaksi ja työskennellyt mm. Hietalahden koulun erityisluokalla. Kokemukset Kultanummissa saivat Villen kuitenkin erikoistumaan sosionomiopinnoissa mielenterveys- ja päihdetyöhön.

”Viihdyn Kultanummissa hyvin, koska työyhteisö on tosi kiva. Olemme tiivis, mutta hyvin avoin porukka. Työkavereiden kanssa voi puhua muustakin kuin säästä. Voin luottaa työkalveriini.”

Villen pitää hyvänä asiana sitä, että Kultanummissa on ympäri vuoden sosiaa-

li- ja terveydenhoitoalan opiskelijoita harjoittelujaksolla.

”Se tuo tänne uusia ajatuksia ja näkökulmia.”

Ville arvostaa sitä, että työssä on mahdollisuus kehittyä ja työssä saa ottaa vastuuta. Jokaisella ohjaajalla on kaksi tai kolmekin asukasta, joiden omaohjaajina he toimivat.

Ville on esimerkiksi viime aikoina tehnyt kuntoutussuunnitelman taloon hiljattain muuttaneelle asukkaalle ja perehtynyt hänen elämäänsä. Kultanummen ohjaajat auttavat asukkaita hoitamaan esimerkiksi erilaisia viranomaisasioita.

Työ Kultanummissa on vuorotyötä, ja töitä tehdään myös viikonloppuisin. Asukkaille on tarjolla henkilökunnan tukea ja ohjausta joka päivä kello 7-21.

Setlementin asunnot

- Koy Setlementti Hopea
- Kultanummen asumisyksikkö
- Koy Setlementti Messi
- Vaasan Mäntyhovi (yhdessä kaupungin kanssa)
- Vuokra-asuntoja vapailla markkinoilla

Miksi Setlementissä on kiva käydä?

Saa kuulua kivaan porukkaan!

Helpottaa, kun saa purkaa tuntojaan. Toiminta auttaa jaksamaan ja voimaannuttaa.

Kiva, kun oli lasten kanssa yhteistä tekemistä.

Saa uusia ideoita!

Iloinen ilmapiiri!

Suurin etu Setlementin kerhosta on YSTÄVÄT!

On hyvä, kun saa purkaa asioita sellaisille, jotka ymmärtävät mistä puhutaan.

Tapaa kerran viikossa ystäviä ja kavereita!